HÖGSKOLAN I BORÅS

Utbildningsvetenskaplig kärna I för förskollärare, grundlärare och ämneslärare

Core of Educational Science I for Preschool Teachers, Teachers in Extended School, Primary and Secondary Education

30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: CUVK10
Revision: 8.5
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2020-11-18
Gäller från: HT 2020

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning 67%, Verksamhetsförlagd utbildning 33%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Studenten ska vara antagen till något av följande utbildningsprogram vid Högskolan i Borås

- Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng
- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 högskolepoäng

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar läraryrket ur både ett historiskt perspektiv och ett samhällsperspektiv. Centralt är frågor som rör demokrati, värdegrund och inkludering. Stort fokus läggs också på första- och andraspråksutveckling, flerspråkighet samt samspelets och kommunikationens betydelse i lärande. Läraryrket behandlas ur ett verksamhetsnära perspektiv där forskning om barns och ungas utveckling och lärande samt lek och estetiska lärprocesser sätts i relation till didaktik, lärares ledarskap och förhållningssätt. Muntlig framställning och ledarskap liksom skrivande och bearbetning av texter mot en akademisk miljö ingår i kursen. I kursen ingår en kortare sammanhängande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt fältdagar.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse
1.1 beskriva förskolans och skolans uppdrag i relation till yrkesrollen
1.2 förklara hur verksamheten i förskolan/grundskolan/fritidshemmet kan vara inkluderande respektive exkluderande
1.3 redogöra för barns utveckling, lek och lärande i relation till olika teoretiska perspektiv
1.4 redogöra för och identifiera centrala begrepp och stadier i barns språkutveckling
1.5 redogöra för olika perspektiv på andraspråksutveckling och flerspråkighet
1.6 redogöra för regler om upphovsrätt och sekretess rörande förskola/grundskola
1.7 identifiera grupprocessers olika delar och utmaningar i kollegialt lärande

2. Färdighet och förmåga
2.1 använda digitala redskap för de egna studierna inom utbildningen
2.2 planera, genomföra, analysera och redovisa intervjuer gällande yrkesrollen
2.3 söka och identifiera olika publikationer med fokus på vetenskapliga artiklar samt motivera val av vetenskaplig artikel
2.4 läsa och skriva grundläggande akademiska texter och skriva enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm

2.5 läsa högt inför grupp samt muntligt fritt presentera utifrån ett förberett innehåll
2.6 planera, genomföra, analysera och redovisa observation gällande yrkesrollen
2.7 etablera kontakt med barn/elever och i samråd med VFU-lärare leda lärandesituationer i förskola/grundskola/fritidshem
2.8 observera ledarrollen/lärarrollen och visa ansvar, intresse och engagemang för läraruppdraget
2.9 kommunicera kursens innehåll genom att med barn/elever och yrkesverksamma/kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp
2.10 utföra en pedagogisk aktivitet för barn/elever
2.11 utforma planering för ett språkutvecklande arbetssätt
2.12 planera, redovisa och värdera en lärprocess med ett estetiskt innehåll

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 redogöra för och problematisera centrala teorier om kunskap, lärande och barns/elevers utveckling
3.2 redogöra för och diskutera lärares etiska ansvar i det pedagogiska arbetet och förskolans/grundskolans värdegrund inbegripet grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter
3.3 reflektera över det egna yrkesvalet utifrån professionskriterier

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- studiegruppsarbete
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(IN04) Vetenskaplig metod observation
Skriftlig gruppinlämning
Lärandemål: 2.4, 2.6
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN05) Barns/elevers utveckling och lärande
Parvis skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.3, 2.1, 2.3, 2.4, 3.1
Högskolepoäng: 5,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN06) Professionell yrkesrollsutveckling
Individuell skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.1, 2.2, 2.4, 3.3
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ01) Talaverkstäder
Muntlig framställning enskilt och i grupp
Lärandemål: 2.5
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) VFU
Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 2.7, 2.8, 2.9, 2.10
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Vetenskaplig metod intervju
Muntlig och skriftlig gruppredovisning
Lärandemål: 2.2, 2.4
Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE01) Seminarium Kollegialt lärande
Muntligt gruppseminarium
Lärandemål: 1.7, 2.4
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE07) Demokrati, etik och inkludering
Muntligt seminarium
Lärandemål: 1.1, 1.2, 3.2
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE03) Estetik och lärande
Muntligt gruppseminarium
Lärandemål: 2.12
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE06) Seminarium Flerspråkighet och andraspråksutveckling
Seminarium med skriftlig inlämning (reflektionsdokument)
Lärandemål: 1.5, 2.11
Högskolepoäng: 5,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE01) Salstentamen Regler kring upphovsrätt och sekretess
Individuell datorskriven salstentamen
Lärandemål: 1.6
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE04) Salstentamen Språkutveckling
Individuell datorskriven salstentamen
Lärandemål: 1.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE06) Salstentamen Akademiskt skrivande
Individuell datorskriven tentamen
Lärandemål: 2.1, 2.4
Högskolepoäng: 4,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevers säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Alexandersson, Ulla & Swärd, Ann-Katrin (2017). *Estetiska lärprocesser.* Skolverket. Lärportalen

Almström Persson, Gunilla, Blomström, Vendela, Vogel, Anna & Wirdenäs, Karolina (2016). *Språk i samspel: retorik för pedagoger.* Stockholm: Aglaktuq (130 s)

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2019). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Bie, Kristin (2014). *Reflektionshandboken för pedagoger.* 1. uppl. Malmö: Gleerups (122 s)

Björkdahl Ordell, Susanne (2007). Etik: Vad är det som styr vilka etiska regler som finns? I Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 21-28 (8 s)

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2015). *Akademiskt läsande och skrivande.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 9-41, 183-194 (145 s)

Cronqvist, Marita (2018). *Etiskt ledarskap : didaktik i förskola och skola.* Lund: Studentlitteratur (125 s)

Elvstrand, Helene, Lago, Lina & Simonsson, Maria (2019). *Fritidshemmets möjligheter: att arbeta fritidspedagogiskt.* Lund: Studentlitteratur (288) (grundlärarutbildningen med inriktning mot fritidshem).

Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (2020). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet.* Andra upplagan. Stockholm: Liber (348) (förskollärarutbildningen).

Erdis, Mare (2011). *Juridik för pedagoger.* 5. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 161-167 (6 s)

Flera språk i förskolan: teori och praktik. (2013). Stockholm: Skolverket (84 s)

Greppa språket: ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet. (2012). Stockholm: Skolverket (147 s)

Hwang, Philip & Nilsson, Björn (2019). *Utvecklingspsykologi.* 4., rev. utg. Stockholm: Natur och kultur (417 s)

Håkansson, Gisela & Norrby, Catrin (2015). *Introduktion till sociolingvistik.* Lund: Studentlitteratur, kap. 5 (30 s)

Insulander, Eva. & Selander, Staffan. (red.) (2018). *Att bli lärare.* Stockholm: Liber (342 s) (grundlärarutbildningen, ämneslärarutbildningen).

Jensen, Mikael (2016). *Lärande och lärandeteorier – om den intentionella människan*. Lund: Studentlitteratur, ss. 29-64 (36 s)

Kihlström, Sonja (2007). Observation som redskap. I Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 30-46 (17 s)

Kihlström, Sonja (2007). Intervju som redskap. I Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 47-69 (23 s)

Läroplan för förskolan: Lpfö 18 (2018). Stockholm: Skolverket (19 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet LGR11: reviderad 2019. (2019). Stockholm: Skolverket (292 s)

Nilsson, Björn (2016). *Samspel i grupp: introduktion till gruppdynamik.* 2., omarb. och utök. uppl. Lund: Studentlitteratur (187 s)

Salamancadeklarationen och Salamanca +10. (2006). [Stockholm]: Svenska Unescorådet (62 s)

SFS 2009:400. *Offentlighets- och sekretesslag.* Stockholm: Justitiedepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2010:800. *Skollag.* Stockholm: Utbildningsdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2008:567. *Diskrimineringslag.* Stockholm: Kulturdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag.* Stockholm: Socialdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

Svenska skrivregler. 4., [utök.] utg. (2017). Stockholm: Liber (308 s)

Svensson, Ann-Katrin (2009). *Barnet, språket och miljön. Från ord till mening.* Lund: Studentlitteratur, ss. 11-107 (97 s)

Wedin, Åsa & Musk, Nigel (red.) (2010). *Flerspråkighet, identitet och lärande: skola i ett föränderligt samhälle.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 1-260 (260 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar (500 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng
- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 högskolepoäng